

Henrik Brun

Den svenske løgner

TURBINE

Tirsdag den 5. juni

HUMLEGÅRDEN, STOCKHOLM

Özer Özgür havde en mærkelig fornemmelse af uro i kroppen, da han gik over fodgængerfeltet og krydsede Birger Jarlsgatan. Der var rødt, men han fulgte kutymen, som åbenbart også var gældende her: at man bare gik, hvis der ingen biler kom. Han kunne dårligt vente med at sætte sig ned på en af de fire bænke, han så ovre på den anden side af gaden. De var placeret lige til venstre for indgangen til en park. Ifølge hans kort hed den Humlegården og havde Det Kongelige Bibliotek placeret et stykke derinde.

Han tørrede et par svedperler af panden. Det havde drevet af ham stort set hele dagen, og han mærkede, hvordan skjorten var gennemblødt under begge armhuler. Det var en af de ting, som havde overrasket ham efter ankomsten til Stockholm. At han havde det så varmt her. Han af alle, der var vant til en femogtredive-fyrre grader på dette tidspunkt af året, opfattede det som stegende hedt med femogtyve grader.

Måske var det den manglende vind? Luftfugtigheden? Måske bare at solen stod stærkere og i en skarpere vinkel heroppe? Han var ikke alene om hedeturene. En hel del spanske og italienske turister, som han havde passeret i løbet af dagen, havde gået rundt med kasketter trukket godt ned over hovedet. Det gjaldt også japanerne og amerikanerne, men de havde omvendt altid hovedbeklædning på, så de kunne dårligt bruges som sammenligning. Svenskerne, derimod, havde

nærmest konsekvent vendt ansigtet op mod solen i higen efter livgivende lys. De lyse somre skulle nydes maksimalt efter de mørke vintres tortur. Et fænomen, som hans svenske rejsefælle havde forberedt ham på. Ligesom alle de andre essentielle ting om samfundet, hun havde briefet ham om.

Vel ovre på den anden side af gaden gik han i en bue rundt om blomsterbedene og hen til bænkene, som alle var tomme. Det var sent nu, godt 22, og en form for mørke var ved at falde på. Ikke totalt mørke. Det var stadig muligt at se det meste – også uden for gadelygternes og lysreklamernes skær. For eksempel at blomsterne stod i fuldt flor. Hvor måtte det også være noget nemmere at holde blomster her i Sverige. I hans eget hjemland, Cypern, var der kun vand nok til at holde bedene ved de fineste offentlige bygninger – og så i turistområderne naturligtvis.

Han satte sig ned og tændte en cigaret. Dem havde han røget mange af i løbet af dagen. Flere end normalt. I virkeligheden kunne hans konsekvente klamsvedning vel også bare skyldes spændingen ved hele operationen. En øvelse, hvis vigtigste fase nu var overstået. Men hvorfor fanden følte han stadig den underlige uro?

Var der grund til det? Det burde der ikke være. Alt var jo gået efter planen.

De havde klaret det. Det var lykkedes at komme ind i Sverige uden at blive registreret noget som helst sted. De havde afleveret dokumenterne til rette vedkommende.

Derefter var deres veje skiltes. Hans kvindelige kompagnon var rejst videre, han vidste ikke hvorhen. Han selv havde lige været henne for at debriefe i bygningen nogle få huse herfra. Også dét var overstået. Nu skulle han bare være inkognito i

Sverige i fire uger i et sommerhus på en skærgårdsø. Alt var klappet og klart til ham. Han behøvede ikke tænke på noget, indtil han kunne vende tilbage, på samme måde som han var kommet. Som om han aldrig havde været her.

Han betragtede flokkene af smukke, velklædte mennesker, som slentrede forbi. De var i trediverne som han selv. Mange af dem var par. Flere mænd havde lyserøde, kropsnære skjorter på, hvilket kunne tyde på, at der var tale om et modefænomen. Kvinderne havde endog meget lårkorte kjoler eller nederdele på. Han tændte en cigaret mere. Gad vide, om han kunne få tilladelse til at tage ind til Stockholm et par gange i løbet af sommeren?

Det ville han nok ikke. Og desuden ville det kræve, at han selv kunne slappe af, hvis han rigtigt skulle nyde det. Det punkt var han langt fra nu. Faktisk følte han sig lige nu ekstra beklemmt. Det var nærmest, som om han blev overvåget.

Nærmest sekundet efter at denne tanke kom til ham, blev han prikket på skulderen. Ikke af en finger. Af noget koldt, hårdt. Han spærrede øjnene op. Stivnede og tabte cigaretten ned på fliserne. Han ville ikke kigge sig tilbage. Det nyttede ikke noget. Mens han tænkte, at den halve, stadig tændte smøg kunne sætte ild i de tørre blade, der var faldet af træerne, lukkede han øjnene og affandt sig med sin situation.

Det eneste, der ikke måtte ske, var sket. Han var blevet opdaget! Skæbnen ville, at han, Özer Özgür, som egentlig bare ville det så godt, skulle ende sine dage med et skud for panden.

Onsdag den 6. juni

KYRKOGATAN, MALMØ

Frederika Nilsson bukkede sig ned, mens hun dyppede svampen ned i spanden med vand og sæbe. Derefter vred hun den op, satte den tilbage på vinduespudderstangen og rejste sig op igen. Det var en lorteopgave, hun havde fået her. Mens alle andre havde fri på grund af nationaldagen, skulle hun arbejde. Ikke på restauranten. Som de fleste andre på denne helligdag var La Mexicana lukket. Men dens vinduer skulle pudses, og ejeren havde spurgt hende i aftes efter lukketid, om hun kunne gøre det. En lukkedag var en kærkommen lejlighed til at få det ordnet, som han havde sagt.

Som relativt nyansat havde hun svært ved at afslå tilbudet, og hun måtte da også indrømme, at restaurationens store vinduespartier, der strakte sig et pænt stykke rundt om hjørnet og ned ad Sjöbodgatan, trængte til en ordentlig tur.

Hun var nået halvvejs nu, og det havde tydeligvis en effekt. De ruder, hun havde pudset i løbet af den time, hun havde været i gang nu, var spejlblanke. Klokkeren var tolv middag. Med lidt held ville hun være færdig inden for en times tid.

Der var næsten ingen mennesker på gaderne, og hun nåede at påskønne, hvor stille og roligt der var, inden musikken henne fra Stortorget pludselig gik i gang. Det var blæseinstrumenter, formentlig et hornorkester, muligvis politiets eget. Det var efter alt at dømme det samme som sidste år.

Nu ville der ikke gå lang tid, før en eller anden tenor ville melde sig på scenen, hvorefter der ville blive sunget med i vilden sky på Du Gamla, Du Fria.

Som et eksperiment begyndte hun at pudse i takt med rytmen i musikken. Efter det første nummer gik de over i en march. Det fungerede meget godt. Måske ville det føles, som om tiden gik hurtigere. Efter at have taget en hel rude vendte hun stangen om og lod bladet på bagsiden snuppe dråberne en efter en, mens hun lod den glide oppefra og ned. Jo, vinduet blev flot, og hun kunne i spejl billedet tydeligt se sig selv og konstatere, at det vel var rigtigt nok, at hun var en høj og meget slank ung dame med mørkt hår. En attraktiv brunette, hvilket nok var en del af årsagen til, at netop hun havde fået jobbet blandt de mange desperate unge arbejdssøgende.

Samtidig med at hun stirrede på sig selv i ruden, så hun i samme spejl billede en mand og en kvinde komme gående hånd i hånd med Sankt Petri kyrka på den anden side af gaden som en flot, romantisk baggrund.

Hun tænkte det nok! Hun havde haft det på fornemmelsen i aftes, da hun havde betjent dem som gæster på restauranten. Allerede dér havde hun set direkte igennem dem og tænkt tanken, at de var elskere. De havde været diskrete, i hvert fald havde de ikke rørt hinanden under spisningen, men alligevel kunne hun mærke det. Hvad de to havde talt om, vidste hun godt nok ikke, for selv om kvinden var åbenlyst svensk, så havde de talt sammen på mandens sprog. Hun havde ikke endegyldigt kunnet bestemme tungemålet, men efter hans sydeuropæiske udseende at dømme havde hun for sig selv gættet på græsk. Tyrkisk var det i hvert fald ikke, og heller ikke spansk, italiensk eller arabisk for den sags skyld. Så me-

get havde hun da i det mindste styr på grundet sine mange bekendtskaber blandt unge med indvandrerbaggrund.

Hun holdt en pause med pudningen, vendte sig om og betragtede parret gå over vejen og ind på Kyrkogatan i retning mod Stortorget. De lignede ellers ikke typerne, der havde tænkt sig at lytte til hornmusik. De havde garanteret tilbragt hele natten med at knalde på et af hotellerne, og nu flakkede de bare omkring efter at have været nødt til at tjekke ud inden klokken tolv.

Det næste, der skete, gik meget hurtigt.

Frederika nåede således kun at registrere, at kvinden lagde armen om ryggen på manden, inden han sekundet efter sank sammen og faldt forover. Hans knæ ramte brostenene først, derefter fulgte hele overkroppen, og panden klaskede ned mod jorden. Panisk trykkede Frederika sig op ad ruden. Hun gøs. Blodet faldt fra hendes hoved. Hvad skete der? Var det et skud? Var han blevet skudt ned? Bagfra? Af hvem? En ny galning, der ikke kunne lide udlændinge og gik rundt og skød dem? Tankerne fløj gennem hovedet på hende, mens hun instinktivt søgte om hjørnet. Skytten måtte befinde sig ovre på kirkegården! Rundt om hjørnet ville hun være uden for hans synsfelt.

Da hun var i sikkerhed, kiggede hun atter op og hen på parret. Hvad? Kvinden stak af! Hun spurtede videre ned ad Kyrkogatan i en vanvittig fart. Stak hun bare af fra sin elsker?

Nogle hundrede meter længere fremme forsvandt hun om hjørnet ved Kansligatan.

Manden så ud til at ligge fuldstændig livløs på gaden. Eller var der håb om, at han levede endnu? Hvad skulle hun gøre? Hvorfor var der ikke andre på gaden?

Politiet! De måtte være til stede oppe på Stortorget. Turde hun? Hvis den, der skød, var en copycat af Malmø-skytten, ville han ikke gå efter hende. Eller ville han? Nej, hun måtte gøre det.

Frederika satte i løb, passerede få meter forbi den ramte sydeuropæer, konstaterede, at blodet flød ud mellem skulderbladene på ham, og sprintede op ad Kyrkogatan hen mod Stortorget.

STORTORGET, MALMØ

Ketil Brandt rejste sig fra sit udendørs cafébord, i præcis samme øjeblik som politiorkesteret på scenen ovre på den anden side af gaden gik i gang med sit andet nummer. Det første stykke hornmusik havde været ganske forfærdeligt, og nu slog de over i en march, hvilket om muligt var en forandring til det værre. Hans øregange ville simpelthen ikke kunne holde til en halv times hornmusik af kontinuerlig nedadgående kvalitet.

Det var ikke, fordi han var modstander af initiativet. For denne fejring af Sveriges nationaldag havde noget storladent over sig, hvilket stod i skærende kontrast til hans indtryk fra den anden side af sundet i går, hvor det havde været grundlovsdag i Danmark. Der havde han vandret rundt i Københavns gader uden at bemærke anden festivitas end busser med flag på, lukkede butikker, og at folk holdt fri.

I dag var han så i Malmø, hvor der ligeledes var dekretet fridag på grund af forfatningen. Han vidste godt, at byens øvrige gader stadig var ret søvnige, men her på Stortorget fik den altså hele armen: Ud over de civile borgere, der havde fyldt bænkene og klapstolene foran scenen ved rådhuset, var myndighederne, særligt ordensmagten, talstærkt til stede i torvets periferi. Angiveligt var det ikke for at holde gemytterne i kog, men snarere for at vise politikorpsets forskellige facetter frem.

Ketil passerede to politiheste med hver deres betjent siddende rankt på ryggen. Hestene stod på faste positioner ved siden af hinanden, og hver især havde de på kort tid produceret en større bunke efterladenskaber, hvis stank var umulig at ignorere. Det skræmte dog på ingen måde de mange børn,

som havde stillet sig op i kø for komme til at æe krikkerne. Et lige så stort hit var de tre politibiler, som var stillet op et par meter derfra. Ungerne flokkedes om at få lov til at sidde bag rattet og trykke på udrykningsknappen for derefter at søge om til det åbne bagagerum, hvor der sad en politihund, de kunne klappe. Lidt derfra stod en klynge mænd i matrosuniformer og småsludrede, inden de formentlig senere skulle op på scenen og repræsentere søens folk.

Inde midt på torvet var der boder med broderier, smykker og andet håndarbejde. Ved en af standene stod en lokal journalist og noterede, mens en fotograf knipsede billeder. Kort efter så han de to mediefolk følges ad ind på Sydbladets Malmø-redaktion, som lå særdeles belejligt placeret på det ene hjørne af torvet.

Hele setuppet var på én gang folkeligt og højtideligt. En balance, der normalt kunne være aldeles svær at ramme, men som her så ud til at lykkes.

Et kort øjeblik tænkte Ketil, at der let ville være stof til en rask reportage til morgendagens avis, hvis han satte sig ned igen og tog notesblokken frem. Trods sin status som hardcore undersøgende journalist, oven i købet med en fortid som krigsreporter, kunne han faktisk godt tænde på den slags frie dag til dag-reportager. Blot begivenheden var syret nok, og at den potentielt bidrog med noget nyt til Dagbladets læsere.

Dette arrangement var måske ikke ligefrem en epokegørende myteknuser, men der var bestemt adskillige underlige indtryk at formidle videre. Og vigtigst af alt: Der ville være tale om en reportageform, som gjorde det muligt at komme med sine egne, subjektive kommentarer til de begivenheder, der udspillede sig foran ham. For det var jo journalisten Ketil

Brandts øjne, som betragtede. Ingen andres. Desuden var han faktisk ret god til at være en flue på væggen, skønt hans generalieblad var fyldt med episoder, hvor han offensivt – til tider også voldeligt – havde bragt sig selv i centrum på mere eller mindre stupid vis.

Imidlertid skete det kun sjældent, at han tog sig sammen til at arbejde på disse iagttagelses-reportager med indlagte personlige udgydelser. Hvor ofte havde han ikke, som i dag, flakket omkring i Malmø for at få adspredelse? Meget ofte! Men hvor tit var det sket, at han på vejen frem eller tilbage til København havde taget notater fra Øresundstoget? Aldrig!

Der var ellers nok at skrive om fra dette syrede sammensurium af et kulturmøde, hvor amerikanske turister og forretningsfolk på vej fra lufthavnen til centrum ville stå som sild i en tønde på gangene. Føle sig indeklemmt mellem svenske anarkister på vej til Nørreport og støjende danske institutionsbørn og pædagoger, der skulle på tur og var stået på toget i Tårnby. Både det sagte og det usagte ville være værd at kommentere på, men artiklen var aldrig blevet skrevet.

Nu var han så atter i Malmø – og endda med en ny reportageidé i hovedet. Men nej, det var reelt en umulighed. For det første havde han fri denne onsdag, for ikke at tale om de følgende to dage og weekenden med. Han befandt sig med andre ord lige i begyndelsen af en aldeles lang weekend. For det andet var det ikke en daglang udflugt denne gang. Det var et yderst kort ophold på blot et par timer for at indsnuse lidt stemning i denne by, som han holdt så meget af. Derefter skulle han videre. Faktisk havde han højst tyve minutter at løbe på, inden han skulle være ved banegården. Missede han toget, ville der falde brænde ned oppe i Stockholm.

Han gik nogle skridt videre, mens han fiskede en cigaret og sin lighter, der var næsten tom for gas, frem fra bukselommen. Så passerede han venstre om scenen med hornorkesteret og bemærkede, hvordan alles øjne og ører, herunder samtlige politifolks, var rettet op mod marchmusikken.

Nu skiftede vejen navn til Kyrkogatan, og han noterede sig til sin egen skræk, at de to sæt blå-gule flag foran rådhuset, Sveriges og EU's, vajede ret kraftigt i vinden.

Eftersom blæst og en lighter, der kører på sidste vers, altid havde været en skidt kombination, spejdede han sig straks omkring efter læ. Blikket faldt på et mærkeligt gult hus på gadehjørnet ovre til venstre for ham. Særligt husets ene mur havde en unormal konstruktion, for den endte i form af et udhak. Det måtte betyde, at han blot et par meter inde ad den tilstødende Kansligatan ville være beskyttet mod enhver form for forstyrrende luftstrøm.

Han gik over i den smalle gade og krøb i ly ved udhakked. Dejligt! Der var fortsat en helvedes larm omme fra scenen på Stortorget, men ganske rigtigt ingen vind. Han stillede sin bagage – en stor, tung, sort sportstaske – ned på fliserne og tændte op. Heldigvis fik han allerede i første forsøg en flamme frem. Der kom oven i købet ild i smøgen, og han skulle lige til at kigge på sit armbåndsur for at vurdere, om han havde tid nok til at blive stående og nyde cigareten her i gaden, da han pludselig mærkede et voldsomt slag på den ene skulder.

Av for satan da!

Han mistede balancen og røg omkuld på gaden, hvor hans røv og ene albue ramte brostenene først, mens hånden på den anden arm slap cigareten, idet den tog fra for resten af kroppen.

Hvad fanden var det?

Han kiggede desorienteret op og registrerede lyden af hurtige skridt. Det var en person. Et menneske, som i fuldt sprint om hjørnet fra Kyrkogatan havde kantet ham. Måske fordi manden ikke havde set Ketil på grund af udhakked? Eller var det en kvinde? Jo, det var en kvinde. Umiskendeligt! Lyst hår ned til skulderbladene, og med nederdel, nåede han at se, mens hun blev mindre og mindre i hans synsfelt, i takt med at hun fortsatte i høj fart ned ad den mennesketomme og næsten gydeagtige gade. Fandens til uforsvarlig færden! Normalt ville han råbe og skribe til sådan en idiot, at hun skulle lære at se sig for, men hun var alt for langt væk nu. Det ville ikke give mening.

Mens han registrerede, at kvinden, tilsyneladende helt uden at se sig for, krydsede den næste gade for at komme over i en endnu smallere gade i retning mod centralstationen, rejste han sig op. Blot for sekundet efter at bukke sig ned igen for at samle den endnu rygende cigaret op.

Han nåede kun at tage et enkelt hiv, før han vendte sig om til lyden af en høj kvindestemme, der råbte:

– Polis! ... hey, Polis! Ketil trådte et par skridt frem i retning af lyden. Han så hende straks. Det var en ung mørkhåret pige, måske i starten af tyverne, som kom løbende hen ad Kyrkogatan i retning mod Stortorget. Hun fægtede med armene, mens hun råbte. Forsøgte angiveligt at fange politifolkenes opmærksomhed midt i klapsalverne efter det nu netop afsluttede nummer. Ketil greb sin taske og trådte nu helt ud på Kyrkogatan og så, hvordan pigen fik hevet fat i et par betjente henne på torvet. De fulgte straks efter, da hun pegende løb tilbage i den retning, hun var kommet fra.

Da en fire-fem politifolk nogle få sekunder senere spændede forbi Ketil, nu med kvinden halsende efter, kiggede han ned ad gaden i den retning, de løb. Cirka hundrede meter længere nede ad gaden lå en person fladt på jorden! Midt ude på asfalten! Med ansigtet nedad. Et overfald? Et skud? Malmø var jo blevet hærget af skytter gennem de senere år. Var det en ny af slagsen? Bandekrig? Rockervold? Teorierne væltede frem i Ketils hoved. Han småløb efter betjentene og kvinden, mens han bemærkede i øjenkrogen, at også andre nysgerrige viste sig på fortovet. Samtidig gik hornorkesteret i gang med sit tredje nummer.

En snes meter fra betjentene, som nu var nået frem og bukkede sig ned over den liggende person, standsede Ketil og betragtede scenariet. To af betjentene rejste sig, mens de talte intenst sammen. De kiggede sig omkring. Tre andre politifolk sad på hug omkring personen. Det var en mand. En mørkhåret mand. Og han var livløs! Betjentene forsøgte i hvert fald ikke at yde nogen form for førstehjælp. Jo, manden var død. Der var blod på ryggen af ham, og der sivede en pøl ud inde fra hans brystregion og ud på asfalten. Et skud! Manden var sgu blevet skudt!

Den ene af de to stående betjente begyndte at tale med den mørkhårede kvinde, der havde råbt efter hjælp. Den anden kom nu gående i retning mod Ketil. Var det for at verfe ham og de andre usmageligt tragedieinteresserede tilskuere væk? For at skaffe vidneudsagn? Det var næppe for at komme tilbage til torvet og lytte til flere blæseinstrumenter.

Ketil mærkede en vis panik indeni. Han havde sgu ikke tid til at involvere sig. Han kiggede på armbåndsuret. Ti minutter til afgang. Det kunne han godt nå. Han var nødt til at nå det.

Han vendte sig stille og roligt om og gik hen til hjørnet ved udhakked og et par meter ned ad Kansligatan.

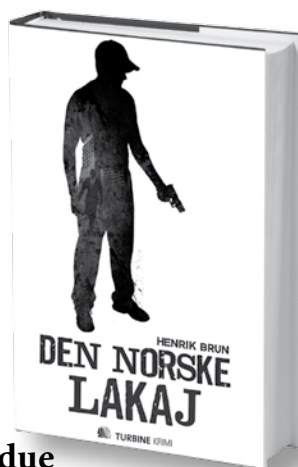
Derefter satte han i løb.

I fuldstændig samme retning som den sprintende kvinde, der havde væltet ham omkuld for fem minutter siden.

Læs også de to første bind i serien om Ketil Brandt,

Den danske lokkedue og *Den norske lakaj*.

Om *Den danske lokkedue* skrev anmelderne:

“Leverer den kulørte vare med hensyn til global spænding og lokal sex”

– BO TAO MICHAËLIS I KRISTELIGT DAGBLAD

“Både troværdig og vedkommende”

– CARSTEN NORTON I EKSTRA BLADET

“...vi er meget langt fra samtalekøkken, femikrimi og mors kødgryder i Henrik Bruns saftige debut”

– SOPHIE ENGBERG SONNE I POLITIKEN

Om *Den norske lakaj* skrev anmelderne:

“Henrik Brun har med sin anden krimi om den fandenivoldske reporter Ketil Brandt begået en stor roman.”

– SOPHIE ENGBERG SONNE I POLITIKEN. ♥♥♥♥♥

“Nyd turen uhæmmet uden den politiske korrektheds sikkerhedsseler og psykologiske portrætkunst, fjernt fra den skandinaviske og socialrealistiske for, mor og børn-krimi.”

– BO TAO MICHAËLIS I KRISTELIGT DAGBLAD

“Lettilgængelig og spændende krimi, af en forfatter som bliver bedre og bedre.”

– LEKTØRUDTALELSE FRA DBC

---

www.henrikbrun.dk

Køb bogen hos din boghandler